

til det hele, og denne Betingelse forekommer os uantagelig, det er Betingelsen om Landbefæstningens Nedlæggelse om 12 Aar. Om denne Fordring, som jo er bleven sat ind i Folketinget fra den sidstnævnte Gruppens Side, har jeg den Mening, som jeg ikke vil lægge Skjul paa, at den er saglig urimelig, og at den er politisk utilbørlig. (Stærke Hør). Den er saglig urimelig af den Grund, at det i og for sig er urimeligt at tage Bestemmelse om, hvad der skal ske om 12 Aar i den Slags Sager, og det er saa meget mere urimeligt, som det, man forlanger skal ske om 12 Aar, er af den Beskaffenhed, at man maa forudsætte, at hvis Fordringen virkeliggøres, vil det betyde en betydelig Føringelse af Forsvaret, og man bør ikke forlange, at man skal tage en saadan Bestemmelse 12 Aar i Forvejen. Fordringen er ogsaa saglig urimelig af den Grund, at Forslaget derom i det mindste til Dels hviler paa ulogiske Betragtninger. Det er en ulogisk Betragtning, at man lettere kan optage det Kystforsvar, som den højtærede Minister sagde var Hovedsagen, naar der er bundet en større Del af Hæren til København, end naar der er bundet en mindre Del. Og jeg kalder Fordringen politisk utilbørlig, fordi den fraviger, bryder med den almindelige og efter min Opfattelse ene forsvarlige Regel for politisk Forhandling, som er, at de politiske Parter, der forhandle, søge at enes om det mest mulige, og det, de enes om, føre de igennem, men hvad de ikke blive enige om, lade de ligge til senere Afgørelse, saaledes at ikke den ene Part søger at tvinge den anden ud over det, de i øvrigt ere enige om, til at tage en Beslutning, som den anden Part under andre Omstændigheder absolut ikke vilde tage.

Naar jeg desuagtet selv vil stemme for og ogsaa anbefaler det høje Ting at stemme for denne Ordning i den Skikkelse, den nu kan faa — jeg antager ikke, Hærloven er tabu, saadan at der slet ikke kan røres ved den; jeg tænker mig Muligheden af, at der kan ske mindre, hensigtsmæssige Ændringer —, er det for det første af den Grund, at jeg ikke venter, at den Fordring, jeg nævned, vil blive virkeliggjort. Jeg er altsaa en af dem, som kunne nære den Mistænksomhed, som det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) nærer; jeg faar personlig ikke med den Sag at gøre i 1922; men hvis jeg fik det, vilde jeg handle i Overensstemmelse med den Opfattelse, at naar den Tid kommer, bør denne Beslutning gøres om;

den bør ikke virkeliggøres, og jeg tror heller ikke, det vil ske. Jeg er i den Henseende enig med, hvad Kommandør Kofoed-Hansen skriver i sit lille Skrift om Udenrigspolitik og Forsvar. Han skriver der, at naar det kommer til Stykket, og saa længe det danske Folks Flertal vil et Forsvar for Landet, vil man ikke finde en Regering, saa kan man for øvrigt sammensætte den, hvordan man vil, der vil gøre noget saa politisk og militært fornuftstridigt som at nedlægge disse Værker. Naturligvis, dersom den radikal-socialistiske Selvopgivelse er trængt saaledes igennem, at Regeringen og Rigsdagen til den Tid ere blevne enige om, at enten vil man slet intet Forsvar have, eller ogsaa vil man have et, der ikke skal bruges, saa kan man godt nedlægge disse Værker og meget mere, og saa er det for øvrigt temmelig ligegyldigt, hvad vi bestemmer nu. Men ellers vil det ikke kunne gøres. Naar man har set, hvad 15 Mand i en Caponnière kunne udrette til Forsvar af Overgangen over Fæstningsgraven i en Udstrækning af 1,000 Alen, og deraf kan slutte, hvad en mindre Besætning, nogle faa Hundrede Mand, kan gøre paa omtrent Halvdelen af Fæstningslinien med de Hjælpemidler, de Værker, der nu ere, og tænker dette sammenlignet med den Styrke af Tusinder, der skulde til for at udrette det samme i blodig Kamp i aaben Mark, saa forstaar jeg ikke, at man kan tro, at en Regering, saa længe den vil forsvare København, vil tage paa sit Ansvar at jævne disse Værker. At der er en hel Del af Københavns Befæstning, som i 1922 uden Skade vil kunne nedlægges, er jeg fuldstændig klar over efter det Kendskab, jeg ogsaa har til den.

Det er en af de Grunde, hvorfor jeg altsaa kan stemme for denne Ordning, skønt denne Betingelse er kommen med. Men der er en anden Grund, nemlig den, at det forekommer mig, at vi have ikke noget Valg, eller, om man vil, vi have kun Valget mellem dette og intet. Saa kan man jo sige: Ja, men hvis Sagen falder over denne Fordring, er det ikke vor Skyld, men Skylden hviler paa dem, der have stillet Fordringen, og jeg erkender, det er rigtigt; først og fremmest vil Ansvaret falde der, hvor man har stillet en Fordring, som ikke burde være stillet. Men vi have jo ogsaa vort Ansvar. Vi have Ansvaret for, om Sagen, som den nu foreligger for os, om det, vi kunne faa, som vi have liggende paa vort Bord, om det skal gennemføres, om vi